

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

1) ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛ. ΕΙΣΟΔ/ΤΟΣ (Δ12)
ΤΜΗΜΑΤΑ: Α' - Β'
2) ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛ. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (Δ13)
ΤΜΗΜΑΤΑ: Α' - Β' - ΦΜΑΠ

Αθήνα, 5 Μαρτίου 2003
Αριθ. Πρωτ:1021764/10217/Β0012

ΠΟΛ.1041

Ταχ. Δ/νση: Καρ. Σερβίας 10

Ταχ. Κώδ.: 101 84 ΑΘΗΝΑ

Πληροφορίες:

Τηλέφωνο: 210 – 3375314 – 18, 311 - 312
210 – 3253757, 3253772

ΠΡΟΣ: Ως Π.Δ.

ΘΕΜΑ: Ερμηνεία των διατάξεων του ν. 3091/2002.

Σας κοινοποιούμε τις διατάξεις των άρθρων 5 (παράγραφοι 7 και 9), 15 έως και 18 του ν.3091/2002 (ΦΕΚ 330Α'/24.12.2002) και σας παρέχουμε τις ακόλουθες οδηγίες για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή τους.

ΕΚΠΤΩΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΣΟΔΑ (άρθρο 5)

1. Με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου αυτού προστίθεται νέο εδάφιο στην περίπτωση στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. Με τις νέες αυτές διατάξεις προβλέπεται η μη έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων των αποσβέσεων επί των πάγιων περιουσιακών στοιχείων τους τα οποία αγοράζονται από εξωχώρια εταιρία. Ως «εξωχώρια εταιρία» νοείται, κατά ρητή διατύπωση των πιο πάνω διατάξεων, η εταιρία εκείνη που έχει την έδρα της σε αλλοδαπή χώρα και με βάση τη νομοθεσία της οποίας δραστηριοποιείται αποκλειστικά σε άλλες χώρες και απολαμβάνει ιδιαίτερα ευνοϊκής φορολογικής-μεταχείρισης.

Επομένως, οι επιχειρήσεις που αγοράζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία από εξωχώρια εταιρία θα υπολογίζουν λογιστικά αποσβέσεις επί των στοιχείων αυτών, αλλά όμως με την υποβολή της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματός τους, θα πρέπει να αναμορφώνουν τα αποτελέσματά τους με το ποσό των πιο πάνω αποσβέσεων, προσθέτοντας αυτό ως λογιστική διαφορά.

Επικουρικά, σας γνωρίζουμε, ότι με το DAFPE/CFA/FHP (2000)/REV1/CONF έγγραφο του ΟΟΣΑ κοινοποιήθηκε λίστα των Κρατών που έχουν χαρακτηριστεί ως φορολογικοί παράδεισοι. Η λίστα αυτή περιέχει τα παρακάτω Κράτη:

- Ανδόρα
- Ανγκουίλα – εξαρτώμενο έδαφος του Ην. Βασιλείου
- Αντίγκουα και Μπαρμπούντα
- Αρούμπα – που ανήκει στην Ολλανδία
- Κοινοπολιτεία των Μπαχάμες
- Μπαχρέϊν
- Μπελίζ
- Βρετανικοί Παρθένοι νήσοι – εδάφη του Ην. Βασιλείου
- Νήσοι του Κουκ – εξαρτώμενο έδαφος της Ζηλανδίας
- Δομινικανή Κοινοπολιτεία
- Γιβραλτάρ – εξαρτώμενο έδαφος του Ην. Βασιλείου
- Γρενάδα
- Γκέρνσει/Σαρκ/Αλδερνέι – εξαρτώμενα εδάφη από το στέμμα της Αγγλίας
- Νήσος του Μαν – εξαρτώμενο έδαφος από το στέμμα της Αγγλίας
- Τσέρσει - εξαρτώμενο έδαφος από το στέμμα της Αγγλίας
- Λιβερία
- Πριγκιπάτο του Λιχνεστάιν
- Δημοκρατία των Μαλβίδων
- Δημοκρατία των νήσων Μάρσαλ
- Πριγκιπάτο του Μονακό
- Μοντσεράτ – έδαφος του Ην. Βασιλείου
- Δημοκρατία του Ναούρου
- Ολλανδικές Αντίλλες – έδαφος της Ολλανδίας
- Νίουι – συνδεδεμένο με τη Ν. Ζηλανδία
- Παναμάς
- Σαμόα
- Δημοκρατία των Σειχέλες
- Αγ. Λουκία
- Ομοσπονδία του Αγ. Χριστόφορου και Νέβις
- Αγ. Βικέντιος και Γκρεναντίνες
- Τόνγκα
- Τούρκς και Κάικος – εδάφη του Ην. Βασιλείου
- Παρθένα νησιά των Η.Π.Α.
- Δημοκρατία του Βανουάτου

Κατά συνέπεια, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να ερευνούν αν η αλλοδαπή επιχείρηση από την οποία πρόκειται να προμηθευτούν πάγια περιουσιακά στοιχεία έχει έδρα σε κάποιο από τα αναφερόμενα πιο πάνω Κράτη ή εδάφη, ούτως ώστε να εξετάζεται στη συνέχεια αν πρόκειται περί εξωχώριας εταιρίας. Άλλα κριτήρια που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για να διαπιστωθεί αν ο εκδότης του φορολογικού στοιχείου είναι εξωχώρια εταιρία είναι τα ακόλουθα:

- Ο εκδότης του φορολογικού στοιχείου δεν είναι παραγωγός - κατασκευαστής του προϊόντος, αλλά μεσολαβητής - κατασκευαστής.

Και τούτο διότι οι εξωχώριες εταιρίες κατά κανόνα διαμεσολαβούν σε τριγωνικές συναλλαγές, όπου από άλλη χώρα αποστέλλονται τα εμπορεύματα και από άλλη τιμολογούνται.

- Στα φορολογικά στοιχεία (πλην ελαχίστων εξαιρέσεων) δεν αναγράφεται ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου, καθόσον οι περισσότερες εξωχώριες εταιρίες δε διαθέτουν Α.Φ.Μ.

- Ως διεύθυνση της έδρας της εταιρίας συνήθως αναγράφεται το «B.O.» (BOX OFFICE) εταιρία γραμματοκιβωτίου.

Σε περίπτωση που από τα παραπάνω ενδεικτικά στοιχεία δεν προκύπτει η ιδιότητα της προμηθεύτριας εταιρίας ως εξωχώριας ή μη εταιρίας, οι επιχειρήσεις που προμηθεύονται πάγια περιουσιακά στοιχεία έχουν την υποχρέωση να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία που θα τους ζητηθούν από τον έλεγχο. Ενδεικτικά, τα στοιχεία αυτά είναι τα ακόλουθα:

- Ισολογισμός της εταιρίας για τη διαπίστωση ύπαρξης δραστηριότητας, παγίων και προσωπικού
- Στοιχεία για το απασχολούμενο προσωπικό και τις εγκαταστάσεις της εταιρίας
- Στοιχεία δραστηριότητας της εταιρίας, κλπ.

Τα ανωτέρω ισχύουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β' του άρθρου 30 του νόμου αυτού, για διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1^η Ιανουαρίου 2003 και μετά. Δηλαδή, τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή για πάγια στοιχεία που προμηθεύονται οι επιχειρήσεις από εξωχώριες εταιρίες από 1.1.2003 και μετά.

2. Με τις διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου αυτού προβλέπεται η μη έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων και των λοιπών δαπανών που πραγματοποιούν για την αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών από εξωχώρια εταιρία, καθώς και των δικαιωμάτων ή αποζημιώσεων που καταβάλλουν αυτές σε εξωχώρια εταιρία για τη χρησιμοποίηση στην Ελλάδα τεχνικής βοήθειας, ευρεσιτεχνιών, σημάτων, σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων, πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων συναφών δικαιωμάτων. Εξαιρέση αποτελούν οι δαπάνες που αφορούν αγορά ή μεταφορά στην Ελλάδα αργού πετρελαίου, πετρελαιοειδών ή άλλων προϊόντων για τα οποία δημοσιεύονται δείκτες τιμών χονδρικής πώλησης και τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά προϊόντων.

Οι διατάξεις αυτές ισχύουν, όπως αναφέρθηκε και στην παράγραφο 1, για διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1^η Ιανουαρίου 2003 και μετά.

Συνεπώς, οι επιχειρήσεις εκείνες που έχουν αγοράσει αγαθά (εμπορεύματα, πρώτες και βοηθητικές ύλες κτλ.) ή έχουν λάβει υπηρεσίες από εξωχώρια εταιρία, με εξαίρεση το αργό πετρέλαιο, κλπ. και οι οποίες έχουν μειώσει λογιστικά τα κέρδη τους με το ποσό των δαπανών αυτών, θα πρέπει με την υποβολή της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματός τους να αναμορφώσουν τα αποτελέσματά τους με το ποσό των μη εκπιπτόμενων δαπανών.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ (Άρθρα 15, 16,17 και 18)

Με τις διατάξεις των άρθρων 15 έως και 18 επιβάλλεται για πρώτη φορά ειδικός φόρος επί των ακινήτων, που αποσκοπεί στη δημιουργία αντικινήτρων και στην πάταξη της φοροαποφυγής, που παρατηρείται συνήθως σε ακίνητα που ανήκουν σε αλλοδαπές εταιρείες, οι οποίες δεν έχουν καμία δραστηριότητα στη χώρα της έδρας τους, αλλά ούτε – κατά κανόνα – και στη χώρα όπου βρίσκονται τα ακίνητα τα οποία κατέχουν.

ΑΡΘΡΟ 15

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 επιβάλλεται ειδικός ετήσιος φόρος 3% επί της αξίας των ακινήτων που βρίσκονται στην Ελλάδα και ανήκουν σε εταιρείες κατά πλήρη ή ψιλή κυριότητα ή επί των οποίων έχουν αυτές εμπράγματα δικαιώματα επικαρπίας.

Εξαιρούνται από την καταβολή του φόρου αυτού:

α) Ανεξάρτητα από τη χώρα στην οποία έχουν την έδρα τους σύμφωνα με τα καταστατικά τους έγγραφα (παρ. 2)

- Εταιρείες των οποίων οι μετοχές βρίσκονται σε διαπραγμάτευση σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά.
- Εταιρείες, που ασκούν στην Ελλάδα και άλλη επιχειρηματική δραστηριότητα (εμπορική, μεταποιητική, παροχής υπηρεσιών), εφόσον τα ακαθάριστα έσοδά τους από τη δραστηριότητα αυτή είναι μεγαλύτερα των ακαθάριστων εσόδων από ακίνητα κατά το οικείο οικονομικό έτος. Στην περίπτωση αυτή και για το οικονομικό έτος αυτό, δεν θα υπολογίζονται τα έσοδα από ακίνητα, τα οποία ιδιοχρησιμοποιούν οι εταιρείες αυτές αποκλειστικά για την άσκηση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.
- Ναυτιλιακές επιχειρήσεις που έχουν εγκαταστήσει γραφεία στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 89/1967, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και πλοιοκτήτριες εταιρείες εμπορικών πλοίων, μόνο για τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούν στην Ελλάδα αποκλειστικά ως γραφεία ή αποθήκες, για την κάλυψη των λειτουργικών τους αναγκών.
- Εταιρείες οι οποίες εκμισθώνουν ακίνητα σε εταιρείες που έχουν εγκατασταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 89/1967, αποκλειστικά και μόνο για την εγκατάσταση των γραφείων ή των αποθηκών τους (και μόνο για τα ακίνητα αυτά).
- Εταιρείες οι οποίες ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου, όπως αυτοί νοούνται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 2 του π.δ. 346/1998.

β) Αν έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (παρ. 3)

- Ανώνυμες Εταιρείες με ονομαστικές μετοχές, μέχρι φυσικού προσώπου ή εφόσον συμμετέχουν νομικά πρόσωπα να δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν τις μετοχές, τα μερίδια ή τις μερίδες τους.
- Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, εφόσον τα εταιρικά μερίδια ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα ή εφόσον συμμετέχουν νομικά πρόσωπα να

δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν τις μετοχές, τα μερίδια ή τις μερίδες τους.

- Προσωπικές Εταιρείες, εφόσον οι εταιρικές μερίδες ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα ή εφόσον συμμετέχουν νομικά πρόσωπα να δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα, που κατέχουν τις μετοχές, τα μερίδια ή τις μερίδες τους.

Δηλαδή αν το σύνολο των μετοχών, μεριδίων ή μερίδων δεν το κατέχουν φυσικά πρόσωπα, τότε τα νομικά πρόσωπα που συμμετέχουν πρέπει και αυτά να δηλώσουν τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν το σύνολο των δικών τους μετοχών, μεριδίων ή μερίδων.

γ) Αν έχουν την έδρα τους κατά τα καταστατικά τους έγγραφα σε τρίτη χώρα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (παρ. 4)

Προβλέπεται ότι, για να τύχουν της απαλλαγής από το φόρο οι εταιρείες που έχουν την έδρα τους σε χώρα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει, οι μετοχές, μερίδια ή μερίδες τους να ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα ή να δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν τις μετοχές, μερίδια ή μερίδες εταιρειών που συμμετέχουν σε αυτές, εφόσον όμως υπάρχει σύμβαση διοικητικής συνδρομής για την καταπολέμηση της απάτης και της φοροδιαφυγής με τη χώρα όπου βρίσκεται η έδρα των εταιρειών αυτών, σύμφωνα με τα καταστατικά τους έγγραφα.

Το βάρος της απόδειξης, για την ύπαρξη των νομίμων προϋποθέσεων που ορίζονται για την υπαγωγή σε συγκεκριμένη κατηγορία εξαιρέσης από το φόρο, έχει το νομικό πρόσωπο που την επικαλείται (παρ.5).

Για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού ορίζεται ότι, οι εταιρείες της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του παρόντος που υπόκεινται στον ειδικό φόρο, θεωρούνται κύριοι ή επικαρπωτές από το χρόνο σύστασης των οριστικών συμβολαίων, ανεξάρτητα από το χρόνο της μεταγραφής στο οικείο υποθηκοφυλακείο (παρ. 6).

Για καλλίτερη κατανόηση των πιο πάνω παραθέτουμε μερικά παραδείγματα:

Παράδειγμα 1^ο

Η εταιρεία DOM L.T.D. με έδρα την Αργεντινή, έχει στην κατοχή της ακίνητο στην Ελλάδα, από το οποίο εισέπραξε ενοίκια 5.000,00 ευρώ για το οικονομικό έτος 2003 (χρήση 2002).

Στην Ελλάδα εμπορεύεται κατεψυγμένο κρέας. Την εμπορία της ασκεί σε άλλο ιδιόκτητο κτήριο και το τεκμαρτό μίσθωμα της ιδιοχρησιμοποίησης ήταν 15.000,00 ευρώ για τη χρήση 2002 (τα οποία δεν συνυπολογίζονται με τα ανωτέρω μισθώματα).

Τα ακαθάριστα έσοδα από την εμπορική δραστηριότητα ήταν για τη χρήση 2002, 35.000,00 ευρώ.

Η εταιρεία δεν υπόκειται στον ειδικό φόρο, γιατί κατά το οικονομικό έτος 2003 (χρήση 2002) τα έσοδά της από ακίνητα (5.000,00 ευρώ) είναι μικρότερα από τα λοιπά ακαθάριστα έσοδά της (35.000,00 ευρώ). Το ποσό των 15.000,00 ευρώ από το

ιδιοχρησιμοποιούμενο ακίνητό της, δεν προστίθεται στα έσοδα από τα μισθώματα της εταιρείας.

Αν όμως τα ακαθάριστα έσοδα της εταιρείας, από την εμπορική της δραστηριότητα για το οικονομικό έτος 2004 (χρήση 2003) ανέλθουν στο ποσό των 2.000,00 ευρώ, η εταιρεία θα υπόκειται στον ειδικό φόρο ακινήτων για το έτος 2004, αφού τα έσοδα από εμπορική δραστηριότητα είναι μικρότερα των εσόδων από μισθώματα, καθόσον δεν εμπίπτει σε καμία άλλη κατηγορία εξαιρέσης, αφού π.χ. με την Αργεντινή χώρα της έδρας της, δεν υπάρχει σύμβαση διοικητικής συνδρομής για την καταπολέμηση της απάτης και της φοροδιαφυγής, ώστε να υπαχθεί στην εξαίρεση της παραγράφου 4 του άρθρου 15.

Παράδειγμα 2°

Η εταιρεία JUPITER S.A., με έδρα την Ιταλία, έχει στην κατοχή της αγροτεμάχιο στη Σαντορίνη και δεν ασκεί άλλη δραστηριότητα στην Ελλάδα.

Το 50% του συνόλου των μετοχών της ανήκει στην εταιρεία ΗΛΙΟΣ Α.Ε., με έδρα την Ελλάδα και η οποία δηλώνει τα πέντε φυσικά πρόσωπα που κατέχουν το σύνολο των μετοχών της. Το υπόλοιπο 50% ανήκει σε δύο φυσικά πρόσωπα, που τα δηλώνει.

Η εταιρεία απαλλάσσεται του ειδικού φόρου δεδομένου ότι δηλώνει τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν το σύνολο των μετοχών της (αλλά και επειδή για την Ιταλία ως χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν απαιτείται σύμβαση διοικητικής συνδρομής για την καταπολέμηση της απάτης και της φοροδιαφυγής).

ΑΡΘΡΟ 16

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 ορίζεται σε ολόκληρο και η ευθύνη των παρένθετων προσώπων (φυσικών ή νομικών) για την καταβολή του ειδικού φόρου, εφ' όσον συμμετέχουν με οποιαδήποτε μορφή ή παρεμβάλλονται καθ' οιονδήποτε τρόπο στη σειρά συμμετοχών, στο κεφάλαιο ενός νομικού προσώπου.

Περαιτέρω, με τις διατάξεις της παραγράφου 2 προβλέπεται ευθύνη σε ολόκληρο για την καταβολή του φόρου, εκτός του υποχρέου, και του νέου κυρίου ή επικαρπωτή, αν η κυριότητα ή επικαρπία μεταβιβάσθει.

Διευκρινίζεται ότι η ευθύνη σε ολόκληρο μαζί με τους υποχρέους έχουν και οι τελευταίοι κάτοχοι ακινήτων από σύμβαση.

Για να θεμελιώνεται η ευθύνη απαιτείται:

- Να υπάρχει τίτλος, με βάση τον οποίο βεβαιώθηκε σε βάρος του υποχρέου ο φόρος, ο οποίος θα αποτελέσει και τον τίτλο για την είσπραξη του φόρου από τον τρίτο και
- Το ακίνητο να μεταβιβάσθηκε από τον κυρίως υπόχρεο σε φόρο με σύμβαση, η οποία καταρτίστηκε μεταξύ αυτού και του τρίτου.

Ως εκ τούτου, ο κάτοχος ακινήτου που το απέκτησε με αναγκαστικό πλειστηριασμό και οι καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοί του, δεν ευθύνονται για το φόρο που βεβαιώθηκε σε βάρος του υποχρέου, γιατί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, όπως ισχύει, αυτός που επισπεύδει τον πλειστηριασμό είναι υποχρεωμένος, με ποινή να ακυρωθεί ο πλειστηριασμός, να

κοινοποιήσει με δικαστικό επιμελητή, στους προϊσταμένους των Δ.Ο.Υ. της περιφέρειας της κατοικίας και της άσκησης του επαγγέλματος του υποχρέου σε φόρο, αντίγραφο του προγράμματος πλειστηριασμού, ώστε να μπορεί το Δημόσιο να αναγγελθεί, για την κατάταξή του στο εκπλειστηρίασμα.

Τονίζεται ότι ο τελευταίος κάτοχος δεν ευθύνεται για ολόκληρο το φόρο που οφείλεται από τον υπόχρεο, αλλά μόνο για το φόρο που επιμεριστικά αναλογεί στο ακίνητο που κατέχει.

Για καλλίτερη κατανόηση των πιο πάνω, δίνουμε το ακόλουθο παράδειγμα:

Έστω ότι η εταιρεία ΑΧΙΘΝ-Λ.Τ.Δ., η οποία είναι υπόχρεη σε καταβολή του ειδικού φόρου επί των ακινήτων, είναι κυρία την 1^η Ιανουαρίου ενός αγροτεμαχίου αξίας, κατά δήλωση, 200.000,00 ευρώ και ενός διαμερίσματος αξίας, κατά δήλωση, 100.000,00 ευρώ, το οποίο ακολούθως μεταβίβασε λόγω πώλησης.

Υπέβαλε εμπρόθεσμη δήλωση για το σύνολο της αξίας των ακινήτων της (300.000,00 ευρώ) και κατέβαλε φόρο βάσει δήλωσης 9.000,00 ευρώ.

Κατά τον έλεγχο που γίνεται μετά από 12 μήνες από την υποβολή της δήλωσης, η συνολική αξία της περιουσίας προσδιορίστηκε οριστικά στο ποσό των 700.000,00 ευρώ και η αξία του διαμερίσματος που μεταβιβάστηκε σε 200.000,00 ευρώ.

Έτσι έχουμε:	
• Αξία 700.000,00 ευρώ -φόρος που αναλογεί	21.000,00 ευρώ
• Μείον ο φόρος της δήλωσης	<u>9.000,00 ευρώ</u>
	Υπόλοιπο φόρου
	12.000,00 ευρώ
• Πρόσθετος φόρος ανακρίβειας (3X12=36%)	<u>4.320,00 ευρώ</u>
	Σύνολο φόρου
	16.320,00 ευρώ

Το ποσό του φόρου, που αναλογεί επιμεριστικά στην αξία του ακινήτου που μεταβιβάστηκε, είναι:

$$\frac{16.320,00 \times 200.000,00}{700.000,00} = 4.662,86$$

Γι' αυτό το ποσό του φόρου (4.662,86-ευρώ) ευθύνεται και ο τελευταίος κάτοχος του ακινήτου (αγοραστής).

ΑΡΘΡΟ 17

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται η διαδικασία επιβολής του ειδικού φόρου.

Χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης ορίζεται η 1^η Ιανουαρίου κάθε έτους (παρ.1).

Κατά συνέπεια, κάθε εταιρεία που εμπίπτει στο φόρο αυτό, οφείλει στην ετήσια δήλωσή της να αναγράφει τα ακίνητα που έχει στην κατοχή της την 1^η Ιανουαρίου του

έτους, ανεξάρτητα αν στη συνέχεια και μέχρι την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης έχει μεταβιβάσει το σύνολο ή μέρος των ακινήτων της.

Ο υπολογισμός του φόρου θα γίνεται με την αξία που έχουν τα ακίνητα ή τα εμπράγματα δικαιώματα σε αυτά, την 1^η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας.

Ο προσδιορισμός της αξίας των ακινήτων διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 2961/2001 «κύρωση του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών Προικών και Κερδών από Λαχεία» και συγκεκριμένα:

- Για τα ακίνητα που βρίσκονται σε περιοχή που εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα, η αξία τους προσδιορίζεται με βάση το σύστημα αυτό.
- Για γήπεδα (αγροτεμάχια – οικοπέδα) χωρίς κτίσματα, που βρίσκονται σε περιοχές που δεν εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα, ο προσδιορισμός αυτός γίνεται με βάση την αγοραία αξία, όπως αυτή διαμορφώνεται με τα συγκριτικά στοιχεία.
- Για τα ακίνητα στα οποία υπάρχουν κτίσματα και βρίσκονται σε περιοχές που δεν εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα, η αξία των κτισμάτων υπολογίζεται με αντικειμενικά κριτήρια, ενώ η αξία του οικοπέδου με βάση τα συγκριτικά στοιχεία.
- Αν η επικαρπία έχει διαχωριστεί από την κυριότητα, ο προσδιορισμός της αξίας της γίνεται σύμφωνα με όσα ισχύουν στη φορολογία κληρονομιών δωρεών και γονικών παροχών (άρθρο 15 ν. 2961/2001)
- Η αξία της ψιλής κυριότητας βρίσκεται, αν από την αξία της πλήρους κυριότητας αφαιρέσουμε την αξία της επικαρπίας.

Υποχρέωση υποβολής δήλωσης έχουν όσες εταιρείες, έχουν εμπράγματα δικαιώματα πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας σε ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα την 1^η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας, εφόσον δεν υπάγονται σε καμία από τις εξαιρέσεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002, και δεν κάνουν χρήση της μεταβατικής διάταξης (παρ. 2 άρθ. 18).

Για την παραλαβή των δηλώσεων και τη βεβαίωση του ειδικού φόρου επί των ακινήτων αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. που είναι αρμόδιος και για τη φορολογία εισοδήματος.

Υπάρχει δυνατότητα με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών να τροποποιείται η αρμοδιότητα αυτή (παρ. 3).

Η δήλωση υποβάλλεται μέχρι την 20^η Μαΐου κάθε έτους. Για τον τρόπο υποβολής των δηλώσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 68 του ν. 2961/2001 «Κύρωση του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών Προικών και Κερδών από Λαχεία» (παρ. 4).

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ανωτέρω άρθρου, η δήλωση υποβάλλεται αυτοπροσώπως από το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας ή από το νόμιμο πληρεξούσιό του και υπογράφεται μπροστά στον αρμόδιο οικονομικό υπάλληλο. Η πληρεξουσιότητα μπορεί να δοθεί και με απλή επιστολή, που έχει θεωρηθεί ατελώς για το γνήσιο της υπογραφής του αντιπροσωπευομένου, από οποιαδήποτε διοικητική αρχή.

Σημειώνεται πως η δήλωση δεν μπορεί να αποσταλεί ταχυδρομικώς.

Ειδικά για τη πρώτη εφαρμογή του νόμου η δήλωση θα υποβληθεί μέχρι την 20^η Ιουλίου 2003 (παρ.1 άρθρου 18), και αυτό για να υπάρξει εύλογο χρονικό διάστημα, ώστε να μπορούν οι υπόχρεοι να κάνουν χρήση της μεταβατικής διάταξης του άρθρου 18.

Το έντυπο της δήλωσης καθώς και τα φύλλα υπολογισμού της αξίας των ακινήτων χορηγούνται δωρεάν από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Ο προϊστάμενος Δ.Ο.Υ. που παραλαμβάνει τη δήλωση είναι υποχρεωμένος να χορηγεί σ' αυτόν που υποβάλλει τη δήλωση απόδειξη παραλαβής εφόσον του ζητηθεί.

Στην περίπτωση αυτή η δήλωση υποβάλλεται σε τρία αντίτυπα, από τα οποία το ένα θεωρείται στην οικεία ένδειξη από τον υπάλληλο της Δ.Ο.Υ. που παραλαμβάνει τη δήλωση και επιστρέφεται στο φορολογούμενο.

Με τη θεώρηση το αντίτυπο αποτελεί **απόδειξη παραλαβής του εντύπου της δήλωσης και όχι ακριβές αντίγραφο αυτού.**

Ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης καθώς και κάθε άλλο έγγραφο που είναι απαραίτητο να επισυναφθεί σ' αυτήν, καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Για την καταχώρηση των δηλώσεων που υποβάλλονται, την έκδοση των πράξεων επιβολής του φόρου, την επίδοση των προσκλήσεων, των πράξεων και των υπόλοιπων εγγράφων, την εξώδικη λύση των διαφορών, την έκπτωση του δικαιώματος του Δημοσίου για την κοινοποίηση πράξης επιβολής του φόρου και προστίμου, το απόρρητο των φορολογικών στοιχείων και γενικά τη διαδικασία βεβαίωσης του φόρου, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις για την επιβολή του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, όπως ισχύουν (παρ. 5).

Ο φόρος που αναλογεί καταβάλλεται **εφάπαξ** με την υποβολή της δήλωσης.

Τονίζεται ότι δήλωση που υποβάλλεται χωρίς την καταβολή του φόρου θεωρείται απαράδεκτη και δεν παράγει έννομα αποτελέσματα (παρ. 4).

Κατά τα λοιπά, για την επιβολή των πρόσθετων φόρων, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1, 4, 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 1, καθώς και των άρθρων 2, 4, 9, 15, 22, 23 και 24 του ν. 2523/1997, όπως ισχύουν (παρ. 6).

Συγκεκριμένα στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 2523/1997, προβλέπεται:

- Όταν δεν υποβληθεί καθόλου δήλωση, επιβάλλεται πρόσθετος φόρος που ορίζεται σε ποσοστό 3,5% επί του φόρου, την πληρωμή του οποίου θα απέφυγε ο υπόχρεος λόγω μη υποβολής της δήλωσης, για κάθε μήνα καθυστέρησης.

- Όταν υποβληθεί ανακριβής δήλωση επιβάλλεται στον υπόχρεο πρόσθετος φόρος που ορίζεται σε ποσοστό 3% επί του φόρου την πληρωμή του οποίου θα απέφυγε ο υπόχρεος, για κάθε μήνα καθυστέρησης.

- Όταν η δήλωση υποβληθεί εκπρόθεσμα επιβάλλεται πρόσθετος φόρος που ορίζεται σε ποσοστό 1,5% επί του φόρου που οφείλεται για κάθε μήνα καθυστέρησης.

- Με το άρθρο 4 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι, στα πρόσωπα που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από την κείμενη φορολογική νομοθεσία,

επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο από εκατόν δέκα επτά (117) ευρώ μέχρι χίλια εκατόν εβδομήντα (1.170) ευρώ, όπως και σε περιπτώσεις που δεν προκύπτει ποσό φόρου για καταβολή.

- Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 2 του ανωτέρω νόμου ορίζονται ως ανώτατα όρια για την επιβολή των πρόσθετων φόρων, ποσοστό 200% για την υποβολή εκπρόθεσμης δήλωσης και 300% για την υποβολή ανακριβούς δήλωσης ή μη υποβολής δήλωσης, επί του φόρου την πληρωμή του οποίου θα απέφευγε ο υπόχρεος.

ΑΡΘΡΟ 18 **(Μεταβατική διάταξη)**

Επειδή με τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων για πρώτη φορά επιβάλλεται ο ειδικός αυτός φόρος, θεωρήθηκε αναγκαίο να θεσπισθεί μεταβατική διάταξη με κίνητρα κατά τον πρώτο χρόνο επιβολής του φόρου, για τη μεταβίβαση των ακινήτων για τα οποία υπάρχει υποχρέωση καταβολής του φόρου αυτού, με μειωμένους τους αναλογούντες φόρους.

Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι ειδικά για την πρώτη εφαρμογή του νόμου η δήλωση του άρθρου 17 θα υποβληθεί μέχρι την 20^η Ιουλίου 2003, έτσι ώστε εντός 6μήνου να γίνουν μεταβιβάσεις των ακινήτων με ευνοϊκούς όρους.

Ακολουθώντας με τις διατάξεις του εδαφίου α' της παραγράφου 2 προβλέπεται ότι μεταβιβάσεις ακινήτων (από επαχθή ή χαριστική αιτία) των εταιρειών που υπόκεινται στον ειδικό φόρο επί των ακινήτων (του άρθρου 15), εφόσον πραγματοποιηθούν εντός εξαμήνου από την έναρξη ισχύος του νόμου σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής του φόρου αυτού, απαλλάσσονται:

- α) από τον ειδικό φόρο (για το έτος 2003),
- β) από τον οφειλόμενο, με τις γενικές διατάξεις της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 3 του άρθρου 28 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 2238/1994 όπως ισχύει), φόρο επί της προκύπτουσας υπεραξίας,
- γ) από το 50% του φόρου μεταβίβασης ή δωρεάς που αναλογεί κατά περίπτωση.

Στη συνέχεια, με το β' εδάφιο της παραγράφου αυτής, προβλέπεται ακόμη ότι, σε περίπτωση που μεταβιβαστεί ακίνητο των εταιρειών που υπόκεινται στον ειδικό φόρο επί των ακινήτων μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, σε φυσικό πρόσωπο που αποδεικνύει ότι είναι ο πραγματικός κύριος ή σύζυγος αυτού ή έχει σχέση συγγένειας κατ' ευθεία γραμμή μέχρι δευτέρου βαθμού (παππούς – γονέας/παιδί - εγγονός) με αυτόν, δεν θα εφαρμόζεται το τεκμήριο αγοράς του ακινήτου, με την προϋπόθεση ότι, κατά το χρόνο κτήσης του ακινήτου από την εταιρεία, η δαπάνη αγοράς αυτού καλυπτόταν με τα δηλούμενα εισοδήματα (κεφάλαιο προηγούμενων ετών κ.λπ.), σύμφωνα με το άρθρο 19 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Σ.Α.Τ.Ε.

Τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής της διάταξης αυτής θα καθορισθούν με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Ακριβές Αντίγραφο
Η Προϊσταμένη της Γραμματείας

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΝΙΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ: Φύλλα τρία (3)

Σ.Α.Τ.Ε.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 330
24 Δεκεμβρίου 2002

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3091

Απλουστεύσεις και βελτιώσεις στη φορολογία εισοδήματος και κεφαλαίου και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 5

Φορολογία επιχειρήσεων, έκπτωση δαπανών από τα ακαθάριστα έσοδα

7 Στο τέλος της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά, οι αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων τα οποία αγοράζονται από εξωχώρια εταιρία δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα. Για τους σκοπούς του Κώδικα αυτού εξωχώρια εταιρία εννοείται η εταιρία που έχει την έδρα της σε αλλοδαπή χώρα και με βάση τη νομοθεσία της οποίας δραστηριοποιείται αποκλειστικά σε άλλες χώρες και απολαμβάνει ιδιαίτερα ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρισης.»

9 Στο άρθρο 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος οι παράγραφοι 14 και 15 αναριθμούνται σε 15 και 16 αντίστοιχα και προστίθενται νέες παράγραφοι 14 και 17 ως εξής:

«14. Οι δαπάνες που πραγματοποιεί η επιχείρηση για αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών από εξωχώρια εταιρία,

καθώς και τα δικαιώματα ή οι αποζημιώσεις που καταβάλλει αυτή σε εξωχώρια εταιρία για τη χρησιμοποίησή στην Ελλάδα τεχνικής βοήθειας, ευρεσιτεχνιών, σημάτων, σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων, πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων συναφών δικαιωμάτων, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της.

Από την εφαρμογή της διάταξης αυτής εξαιρούνται δαπάνες που αφορούν αγορά ή μεταφορά στην Ελλάδα αργού πετρελαίου, πετρελαισιδίων ή άλλων προϊόντων για τα οποία δημοσιεύονται δείκτες τιμών χονδρικής πώλησης και τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεως σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά προϊόντων.»

Σ.Α.Τ.Ε.

«α) Οι δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί στο μετοχικό κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με ποσοστό 50% και άνω.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 15
Ειδικός φόρος επί των ακινήτων

1. Εταιρείες οι οποίες έχουν εμπράγματα δικαιώματα πλήρους ή φιλής κυριότητας ή επικαρπίας σε ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα, καταβάλλουν ειδικό ετήσιο φόρο τρία τοις εκατό (3%) επί της αξίας αυτών, όπως προσδιορίζεται με το άρθρο 17 του νόμου αυτού.

2. Από υποχρέωση της προηγούμενης παραγράφου εξαιρούνται, ανεξάρτητα από τη χώρα στην οποία έχουν την έδρα τους σύμφωνα με το καταστατικό τους:

α) εταιρείες των οποίων οι μετοχές βρίσκονται σε διαπραγμάτευση σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά.

β) εταιρείες οι οποίες έχουν και άλλα ακαθάριστα έσοδα στην Ελλάδα τα οποία είναι μεγαλύτερα των ακαθάριστων εσόδων από ακίνητα. Στα ακαθάριστα έσοδα από ακίνητα δεν υπολογίζονται τα έσοδα από ακίνητα, τα οποία ιδιοχρησιμοποιούν οι εταιρείες αποκλειστικά για την άσκηση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.

γ) ναυτιλιακές επιχειρήσεις που έχουν εγκαταστήσει γραφεία στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις του Α.Ν. 89/1967 (ΦΕΚ 132/Α'), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τον Α.Ν. 378/1968 (ΦΕΚ 82/Α'), το Ν. 27/1975 (ΦΕΚ 77/Α'), το Ν. 814/1978 (ΦΕΚ 144/Α') και το Ν. 2234/1994 (ΦΕΚ 142/Α') και πλοιοκτήτριες εταιρείες εμπορικών πλοίων για τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούν στην Ελλάδα αποκλειστικώς ως γραφεία ή αποθήκες για την κάλυψη των λειτουργικών τους αναγκών. Επίσης εταιρείες για τα ακίνητα που εκμισθώνουν σε ναυτιλιακές εταιρείες του α.ν. 89/1967 όπως ισχύει, αποκλειστικά για την εγκατάσταση των γραφείων ή των αποθηκών τους.

δ) εταιρείες οι οποίες ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου, όπως αυτοί νοούνται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 2 του Π.Δ. 346/1998 (ΦΕΚ 230/Α'), όπως ισχύει.

3. Εξαιρούνται από τις διατάξεις της παραγράφου 1 οι εξής κατηγορίες επιχειρήσεων, εφόσον έχουν την έδρα τους σύμφωνα με το καταστατικό τους στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

α) ανώνυμες εταιρείες που έχουν ονομαστικές μετοχές μέχρι φυσικού προσώπου ή που δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα που τις κατέχουν,

β) εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, εφόσον τα εταιρικά μερίδια ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα ή εφόσον δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα στα οποία ανήκουν οι εταιρείες οι οποίες συμμετέχουν,

γ) προσωπικές εταιρείες, εφόσον οι εταιρικές μερίδες ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα ή εφόσον δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα στα οποία ανήκουν οι εταιρείες οι οποίες συμμετέχουν.

4. Εξαιρούνται από την υποχρέωση της παραγράφου 1 εταιρείες που έχουν την έδρα τους σύμφωνα με το καταστατικό τους σε τρίτη χώρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συντρέχουν οι αναφερόμενες στην παράγραφο 3 υπό στοιχεία α', β' και γ' περιπτώσεις, εφόσον υπάρχει σύμβαση διοικητικής συνδρομής για την καταπολέμηση της απάτης και της φοροδιαφυγής με τη χώρα της έδρας τους.

5. Η απόδειξη των νόμιμων προϋποθέσεων για την υπαγωγή του στις εξαιρέσεις των παραγράφων 2, 3 και 4 βαρύνει το πρόσωπο που τις επικαλείται.

6. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος τα νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 θεωρούνται κύριοι ή επικαρπωτές από το χρόνο σύσταξης των οριστικών συμβολαίων ανεξάρτητα από τη μεταγραφή τους.

Άρθρο 16
Ευθύνη παρένθετων προσώπων

1. Παρένθετα πρόσωπα ευθύνονται σε ολόκληρο με τον υπόχρεο για την καταβολή του φόρου που προβλέπεται στο προηγούμενο άρθρο. Για τους σκοπούς του νόμου αυτού παρένθετο πρόσωπο είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμμετέχει με οποιαδήποτε μορφή ή ποσοστό σε νομικό πρόσωπο, της παραγράφου 1 του άρθρου 15, που έχει κυριότητα ή επικαρπία σε ακίνητο ή συμμετέχει σε τρίτο νομικό πρόσωπο που έχει κυριότητα ή άλλα εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητο ή παρεμβάλλεται με οποιονδήποτε τρόπο στη σειρά των συμμετοχών στο κεφάλαιο ενός νομικού προσώπου.

2. Αν η κυριότητα ή η επικαρπία σε ακίνητο μεταβιβασθούν, για την καταβολή του επιμεριστικά αναλογούντος οφειλόμενου φόρου, που προβλέπεται στο προηγούμενο άρθρο, και των προσαυξήσεων ευθύνεται σε ολόκληρο με τον υπόχρεο και ο νέος κύριος ή επικαρπωτής.

Άρθρο 17
Διαδικασία επιβολής του ειδικού φόρου

1. Χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης είναι η 1η Ιανουαρίου κάθε έτους.

2. Για τον υπολογισμό του φόρου λαμβάνεται υπόψη η αξία που έχουν τα ακίνητα και τα εμπράγματα σε αυτά δικαιώματα κατά την 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας, για τον προσδιορισμό της οποίας εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 10 του Ν. 2961/2001.

3. Για την παραλαβή των δηλώσεων και τη βεβαίωση του φόρου αρμόδιος είναι ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, που είναι αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί κάθε φορά να τροποποιείται η αρμοδιότητα που ορίζεται από το προηγούμενο εδάφιο.

4. Η δήλωση υποβάλλεται μέχρι την 20ή Μαΐου του έτους φορολογίας. Για τον τρόπο υποβολής της δήλωσης εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 68 του Ν. 2961/2001. Ο φόρος που αναλογεί καταβάλλεται εφάπαξ με την υποβολή της δήλωσης. Η δήλωση που υποβάλλεται χωρίς την καταβολή του φόρου θεωρείται απαράδεκτη και δεν παράγει έννομα αποτελέσματα.

5. Για την καταχώρηση των δηλώσεων που υποβάλλονται, την έκδοση των πράξεων επιβολής του φόρου, την επίδοση των προσκλήσεων, των πράξεων και των υπόλοιπων εγγράφων, την εξώδικη λύση των διαφορών, την έκπτωση του δικαιώματος του Δημοσίου για την κοινοποίηση πράξης επιβολής φόρου και προστίμου, το απόρρητο των φορολογικών στοιχείων και γενικά τη διαδικασία βεβαίωσης του φόρου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις για την επιβολή του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, όπως ισχύουν.

6. Για την επιβολή των πρόσθετων φόρων και προστίμων εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1, 4, 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 1, καθώς και των άρθρων 2, 4, 9,

15, 22, 23 και 24 του Ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179/Α'), όπως ισχύουν.

7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης, καθώς και κάθε άλλο θέμα που αφορά την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 18

Μεταβατική διάταξη

1. Ειδικά κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου, η δήλωση του άρθρου 17 θα υποβληθεί μέχρι την 20ή Ιουλίου 2003.

2. Μεταβιβάσεις ακινήτων από επαχθή ή χαριστική αιτία εταιρειών που υπόκεινται στον ειδικό φόρο που προβλέπεται στο άρθρο 15 του παρόντος, εφόσον πραγματοποιηθούν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής του πιο πάνω φόρου μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής του φόρου υπεραξίας, που προβλέπεται από τις διατάξεις της περίπτωσης ζ της παραγράφου 3 του άρθρου 28 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, του πιο πάνω ειδικού φόρου, καθώς και από το ήμισυ του φόρου δωρεάς ή μεταβίβασης, που αναλογεί κατά περίπτωση.

Εάν η μεταβίβαση του ακινήτου γίνεται προς φυσικό πρόσωπο το οποίο αποδεικνύει ότι είναι ο πραγματικός κύριος του ακινήτου ή σύζυγος αυτού ή έχει σχέση συγγενείας κατευθείαν γραμμής μέχρι δευτέρου βαθμού με αυτόν, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της περίπτωσης γ του άρθρου 17 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, υπό την προϋπόθεση ότι κατά το χρόνο κτήσης του ακινήτου από την εταιρεία δεν θα είχαν εφαρμογή για τον πραγματικό κύριο οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 19 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία και λοιπές λεπτομέρειες εφαρμογής της διάταξης αυτής.

Άρθρο 30

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων αυτού του νόμου αρχίζει:

α) Των άρθρων 1 (παράγραφοι 1, 2, 3, 4, 5 και 6), 2 (παράγραφοι 2, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15 και 16), 3 (παράγραφοι 3, 4, 5, 8 και 9), 4, 5 (παράγραφος 3), 6 (παράγραφοι 1, 2, 3, 4, 5, 6 και 7), 7 (παράγραφος 7) και 9 (παράγραφοι 4, 5, 6, 9, 10, 11 και 12) από 1ης Ιανουαρίου 2003, για εισοδήματα που αποκτώνται ή δαπάνες που πραγματοποιούνται, κατά περίπτωση, από την ημερομηνία αυτή και μετά.

β) Των άρθρων 2 (παράγραφος 1), 5 (παράγραφοι 1, 4, 5, 6, 7, 8 και 9) και 7 (παράγραφοι 1 και 8 εδάφιο πρώτο) από 1ης Ιανουαρίου 2003, για διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την ημερομηνία αυτή και μετά.

γ) Των άρθρων 3 (παράγραφος 6), 8 (παράγραφος 6) και 9 (παράγραφος 7) από το οικονομικό έτος 2003, για εισοδήματα αυτού του οικονομικού έτους και μετά.

δ) Των άρθρων 5 (παράγραφος 2) και 8 (παράγραφοι 2 και 3) από 1ης Ιανουαρίου 2003, για μισθούς και λοιπές απολαβές που βαρύνουν διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την ημερομηνία αυτή και μετά.

ε) Του άρθρου 7 (παράγραφοι 2, 3 και 5) από 1ης Ιανουαρίου 2002, για εισοδήματα που αποκτώνται από την ημερομηνία αυτή και μετά.

στ) Του άρθρου 8 (παράγραφος 1) από 1ης Ιανουαρίου 2003, για εισοδήματα που προκύπτουν από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την ημερομηνία αυτή και μετά.

ζ) Του άρθρου 9 (παράγραφος 2) από 1ης Ιανουαρίου 2003, για ποσά που καταβάλλονται ή πιστώνονται από την ημερομηνία αυτή και μετά, με εξαίρεση το συντελεστή παρακράτησης της παραγράφου 7 του άρθρου 13 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ο οποίος ισχύει για μελέτες, σχέδια και έρευνες που αναλαμβάνονται από την πιο πάνω ημερομηνία και μετά.

η) Των άρθρων 10, 11 (παράγραφος 1), 12 (παράγραφοι 2, 4, 5 και 6), 15, 16, 17, 18 και 19 (παράγραφοι 3, 8, 10 και 16) από 1ης Ιανουαρίου 2003.

θ) Του άρθρου 14 από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εφαρμόζεται και στις υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον των φορολογικών αρχών και των διοικητικών δικαστηρίων κατά την ημερομηνία αυτήν.

ι) Των λοιπών διατάξεων από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από αυτές.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 24 Δεκεμβρίου 2002

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΑΠ.-ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Χ. ΒΕΡΕΛΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΑΣ

Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΥΑΓΓ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Μ. ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 24 Δεκεμβρίου 2002

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Φ. ΠΙΤΣΑΛΝΙΚΟΣ